

МАЖОРИТАРНА ВИБОРЧА СИСТЕМА

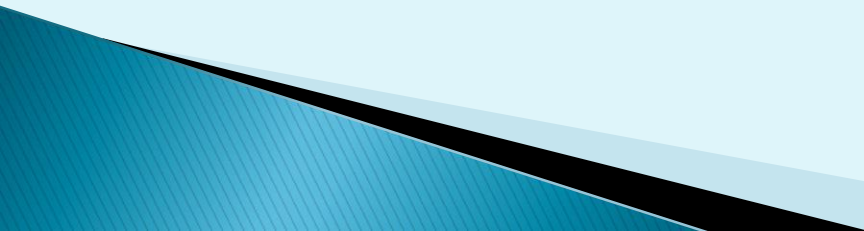
1. Мажоритарна система: сутність, різновиди
2. Мажоритарна система відносної більшості
3. Мажоритарна система абсолютної більшості
4. Переваги й недоліки мажоритарної виборчої системи

Типи виборчих систем

Мажоритарна

Пропорційна

Змішана

СУТНІСТЬ МАЖОРИТАРНОЇ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ

депутатські мандати розподіляються між кандидатами за принципом більшості зібраних голосів

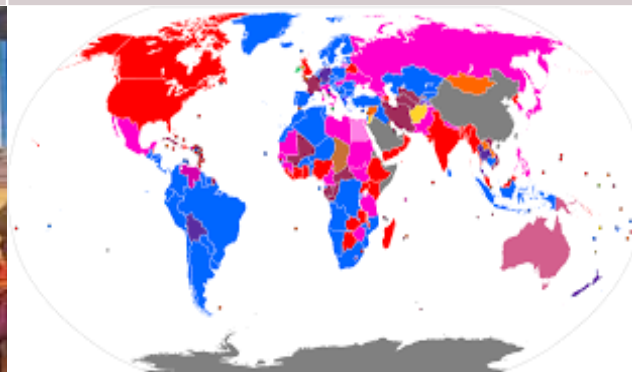
КОЛИ?

**найдавніша
система**

ДЕ?

**понад 80 країн
світу**

Різновиди мажоритарних систем

Мажоритарна система
відносної
більшості

США, Канада,
Велика Британія,
Нова Зеландія

Мажоритарна система
абсолютної
більшості

Франція,
Австралія,
Україна

Мажоритарна система
кваліфікованої
більшості

Чилі,
Італія

проста
більшість

2

Мажоритарна система відносної більшості

A - 11%**Б - 23%****В - 34%****Г - 32%****66%**

«англійська»

«вестмінстерська»

«the winner takes it all»

Пар- тії	Голоси виборців по округах (тис.)				
	I	II	III	IV	V
A	17	18	16	17	5
Б	13	12	14	13	25

73 тис.**77 тис.**

1951

Консерватори	13713 тис.	48%	312 місць	51,35%
Лейбористи	13948 тис.	48,8%	295 місць	47,2%

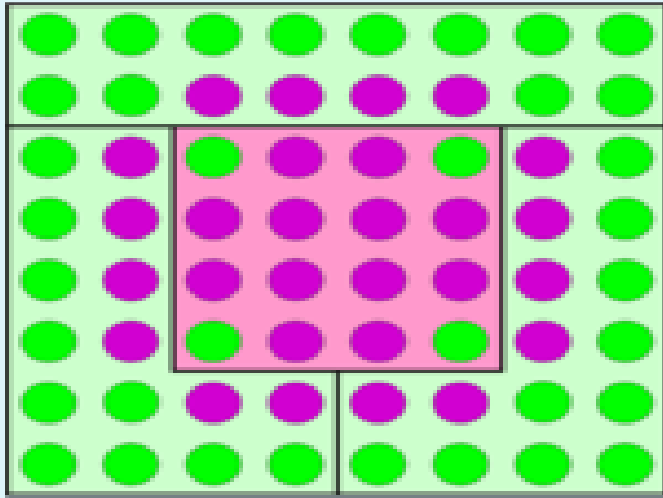
1974

Консерватори	11857 тис.	38,8%	296 місць	46,6%
Лейбористи	11654 тис.	37,5%	301 місце	47,4%

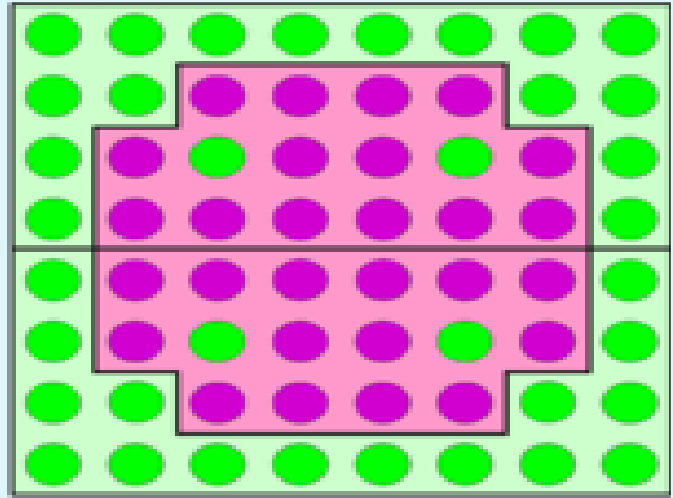
Виборча географія / Gerrymandering (від «Gerrymander» – підтасування виборів)

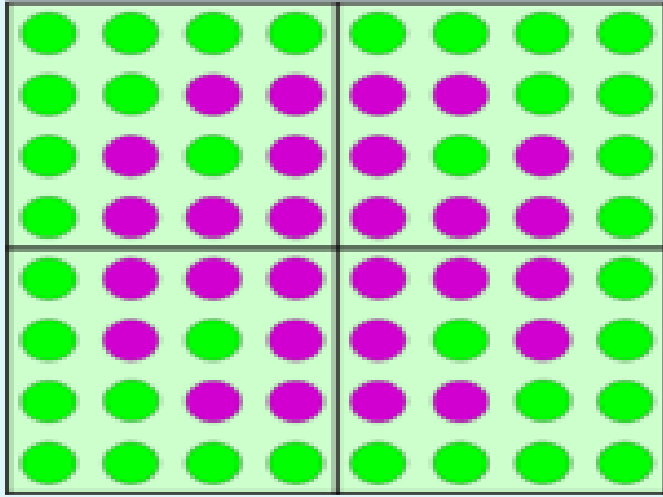
1

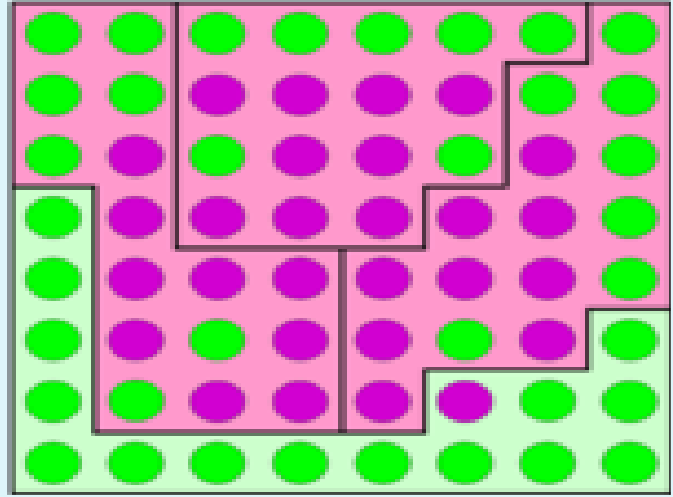
2

3

4

Рисунки 1, 2: «честное» деление на округа.
 Рисунки 3, 4: джерримендеринг.

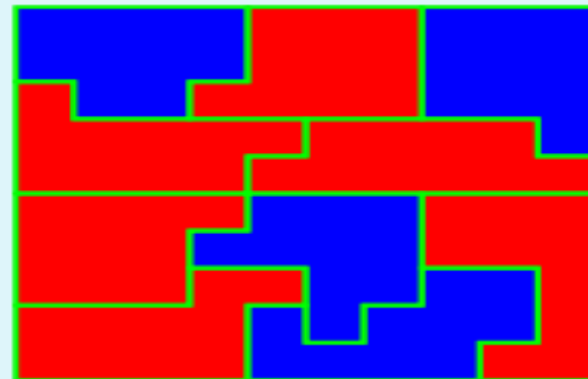
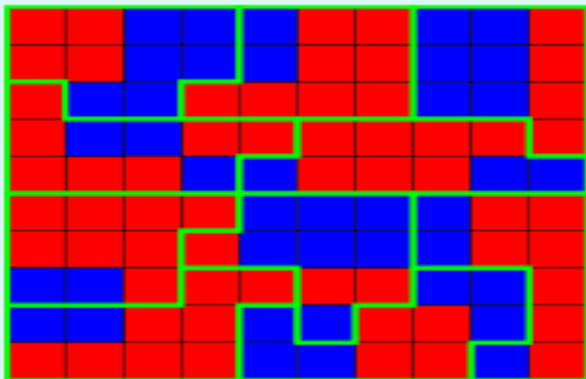

Рис.1.«Червоні» перемагають у шести округах, а «сині» — у чотирьох

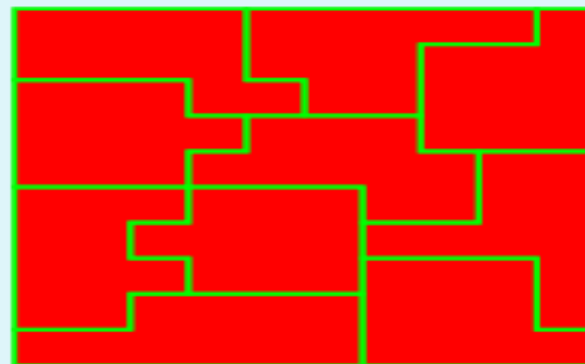
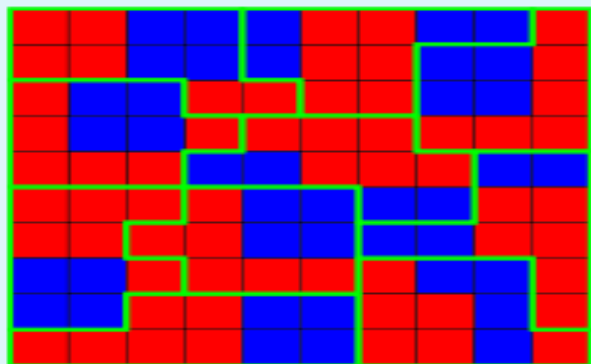

Рис.2. «Червоні» перемагають у всіх десяти округах

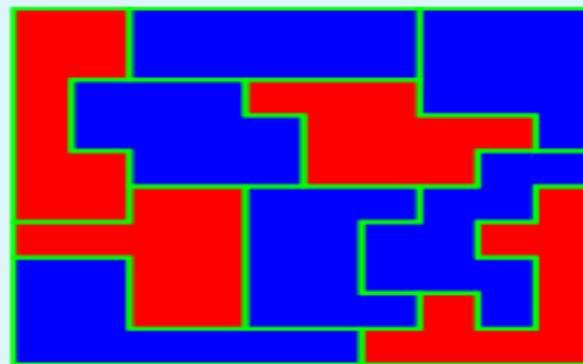
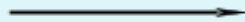
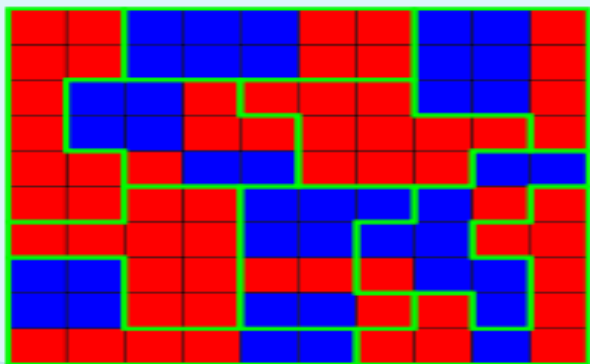

Рис.3. «Сині» перемагають у шести округах, а «червоні» — у чотирьох

Congressional District 23

nationalatlas.gov™

0 90 180 Miles

23 Congressional District

Ventura County

California (53 Districts)

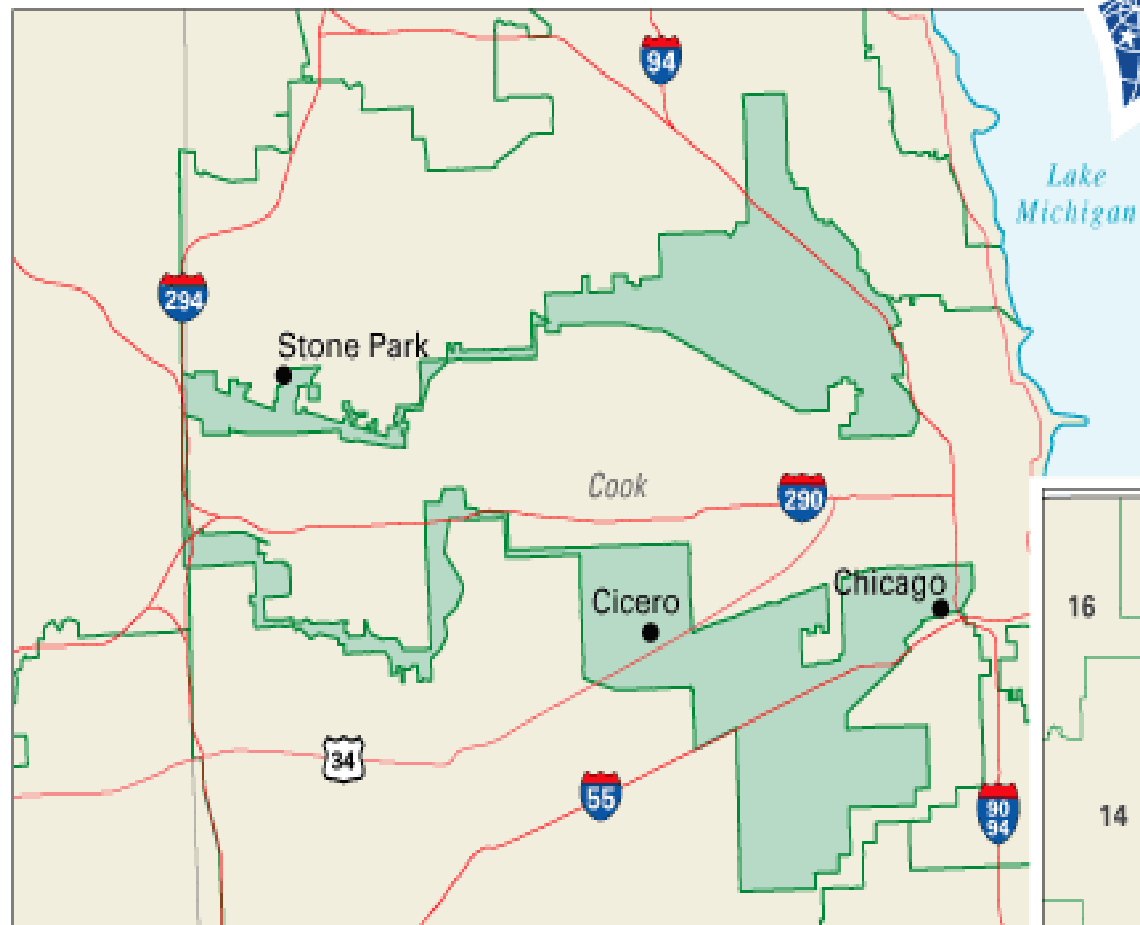
Каліфорнія, 23 виборчий округ (2002-2011)

«стрічка ганьби» або «округ, який зникає під час припливу»

Congressional District 4

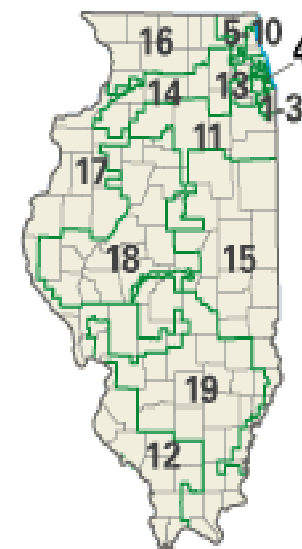
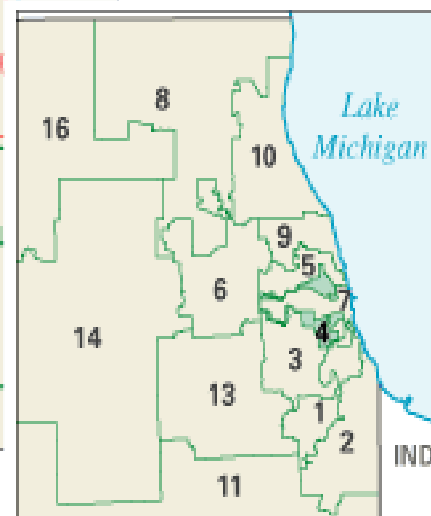

nationalatlas.gov™

4 Congressional District

Cook County

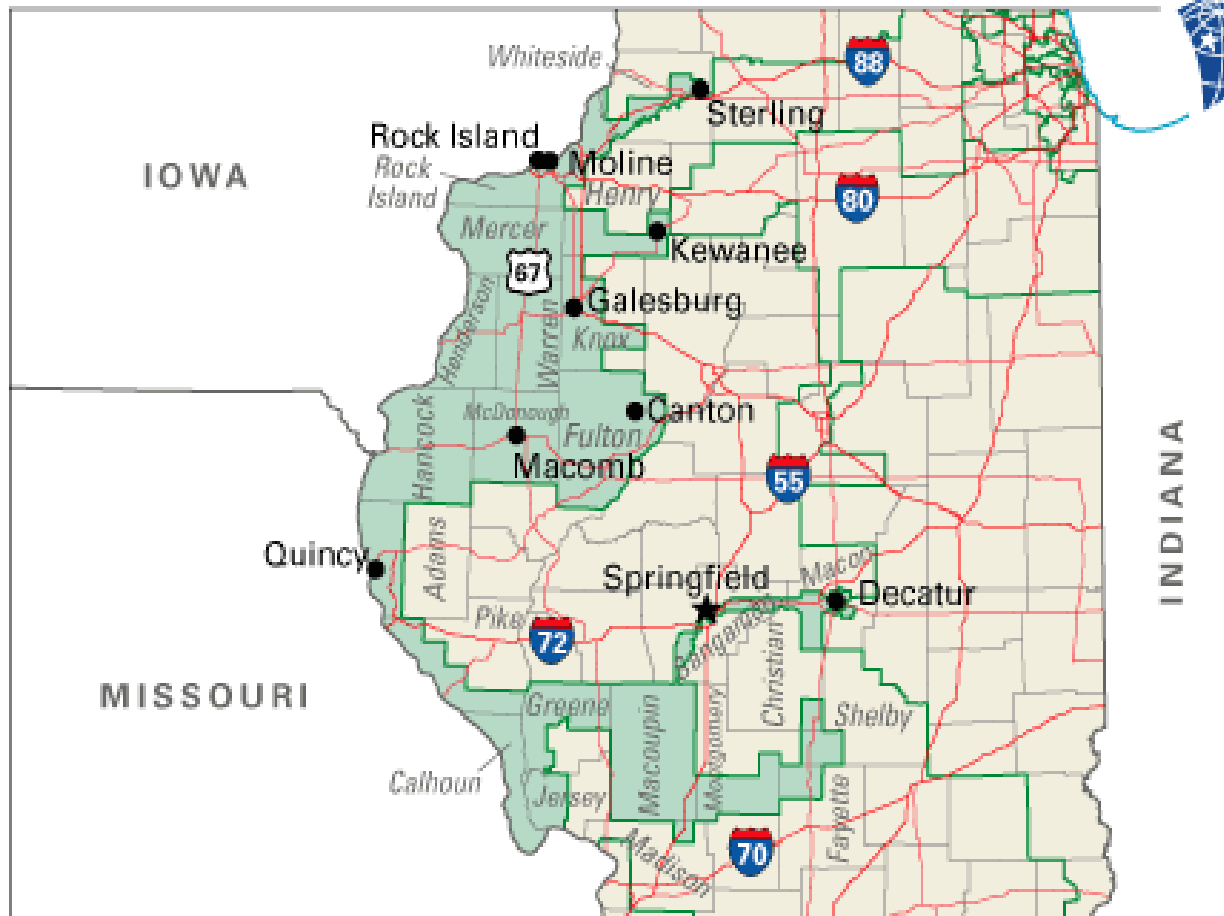
Illinois
(19 Districts)

Іллінойс, 4 виборчий округ (2003–2011) — «навушники»

Congressional District 17

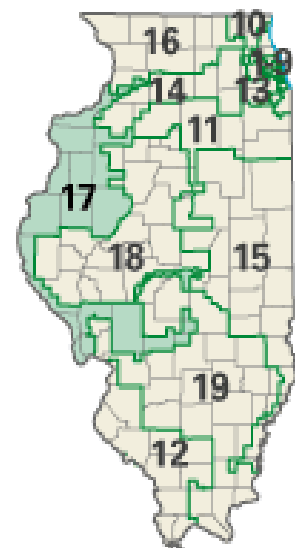

nationalatlas.gov™

17 Congressional District

Fulton County

Illinois (19 Districts)

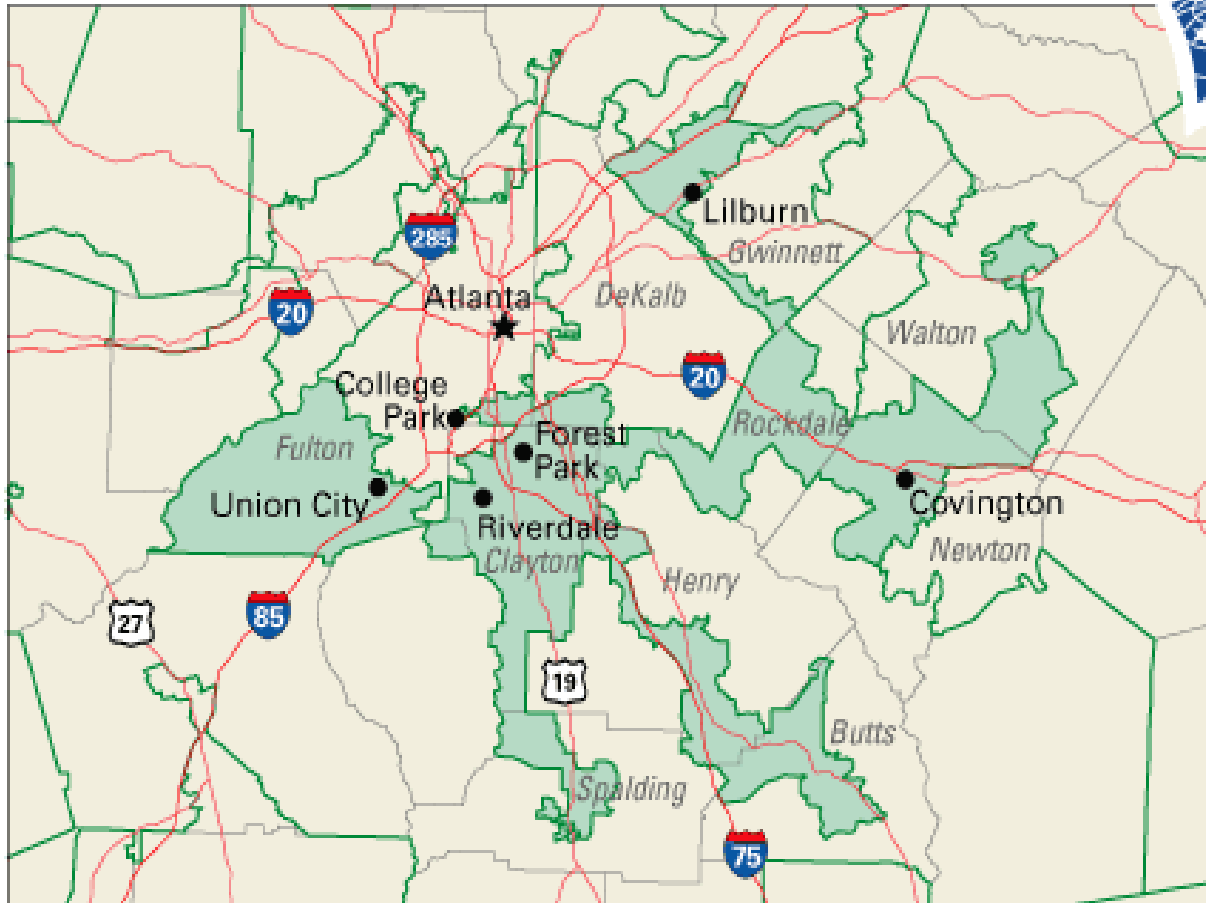
0 100 200 Miles

Іллінойс, 17 виборчий округ (2003–2011) — «кролик на скейтборді»

Congressional District 13

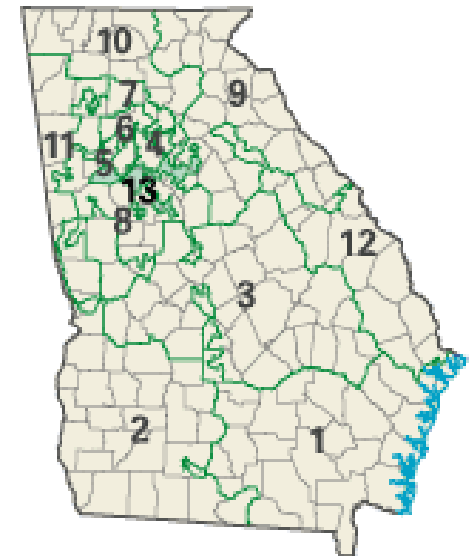

nationalatlas.gov™

13 Congressional District

Clayton County

Georgia (13 Districts)

Джорджія, 13 виборчий округ (2002–2005) — «кішка, яку переїхали»

Різновиди мажоритарних систем

Мажоритарна система
відносної
більшості

США, Канада,
Велика Британія,
Нова Зеландія

проста
більшість

Мажоритарна система
абсолютної
більшості

Франція,
Австралія,
Україна

50% + 1
голос

Мажоритарна система
кваліфікованої
більшості

Чилі,
Італія

3

Мажоритарна система абсолютної більшості

«французька»

50% + 1 голос

**загальне число
zareєстрованих
виборців**

**загальне число
поданих голосів**

**загальне число
поданих дійсних
голосів**

Різновиди мажоритарної системи абсолютної більшості

Система двох турів

**Франція,
Болгарія, Україна,
Росія, Еквадор**

Президентські вибори

Франція	Росія	Україна
<ul style="list-style-type: none">➤ 1958 – 1 тур (Шарль де Голль – 78,5%)➤ Всі інші вибори – 2 тури	<ul style="list-style-type: none">➤ 1991 – 1 тур (Єльцин – 57,3%)➤ 1996 – 2 тури (Єльцин – Зюганов)➤ 2000 – 1 тур (Путін – 52, 9%)➤ 2004 – 1 тур (Путін – 71,3%)➤ 2008 – 1 тур (Медведєв – 69,6%)➤ 2012 – 1 тур (Путін – 63,6%)➤ 2018 – 1 тур (Путін – 76,7%)	<ul style="list-style-type: none">➤ 1991 – 1 тур (Кравчук – 61,6%)➤ 1994 – 2 тури (Кучма – Кравчук)➤ 1999 – 2 тури (Кучма – Симоненко)➤ 2004 – 2 тури (Ющенко – Янукович)➤ 2010 – 2 тури (Янукович – Тимошенко)➤ 2014 – 1 тур (Порошенко – 54,7%)➤ 2019 – 2 тури (Зеленський – Порошенко)

Різновиди мажоритарної системи абсолютної більшості

Система двох турів

**Франція,
Болгарія, Україна,
Росія, Еквадор**

**Преференційна
(альтернативна,
рейтингова)
система**

**Австралія, Індія,
Ірландія, Мальта,
Шрі-Ланка**

A	1
Б	3
B	2
Г	-

A	19000
Б	12000
B	10000
Г	9000

50000

25001

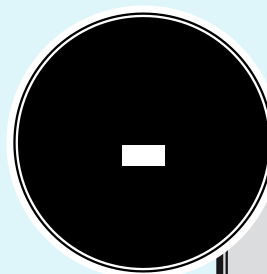
A	1000
Б	5000
B	3000

9000

A	$19000 + 1000 = 20000$
Б	$12000 + 5000 = 17000$
В	$10000 + 3000 = 13000$

1 тур

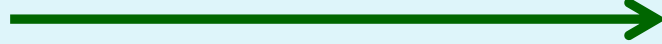

складність

I тур

II тур

A

A

ліві

Б

~~Б~~

~~В~~

В

В

праві

Різновиди мажоритарних систем

Мажоритарна система
відносної
більшості

США, Канада,
Велика Британія,
Нова Зеландія

проста
більшість

Мажоритарна система
абсолютної
більшості

Франція,
Австралія,
Україна

50% + 1
голос

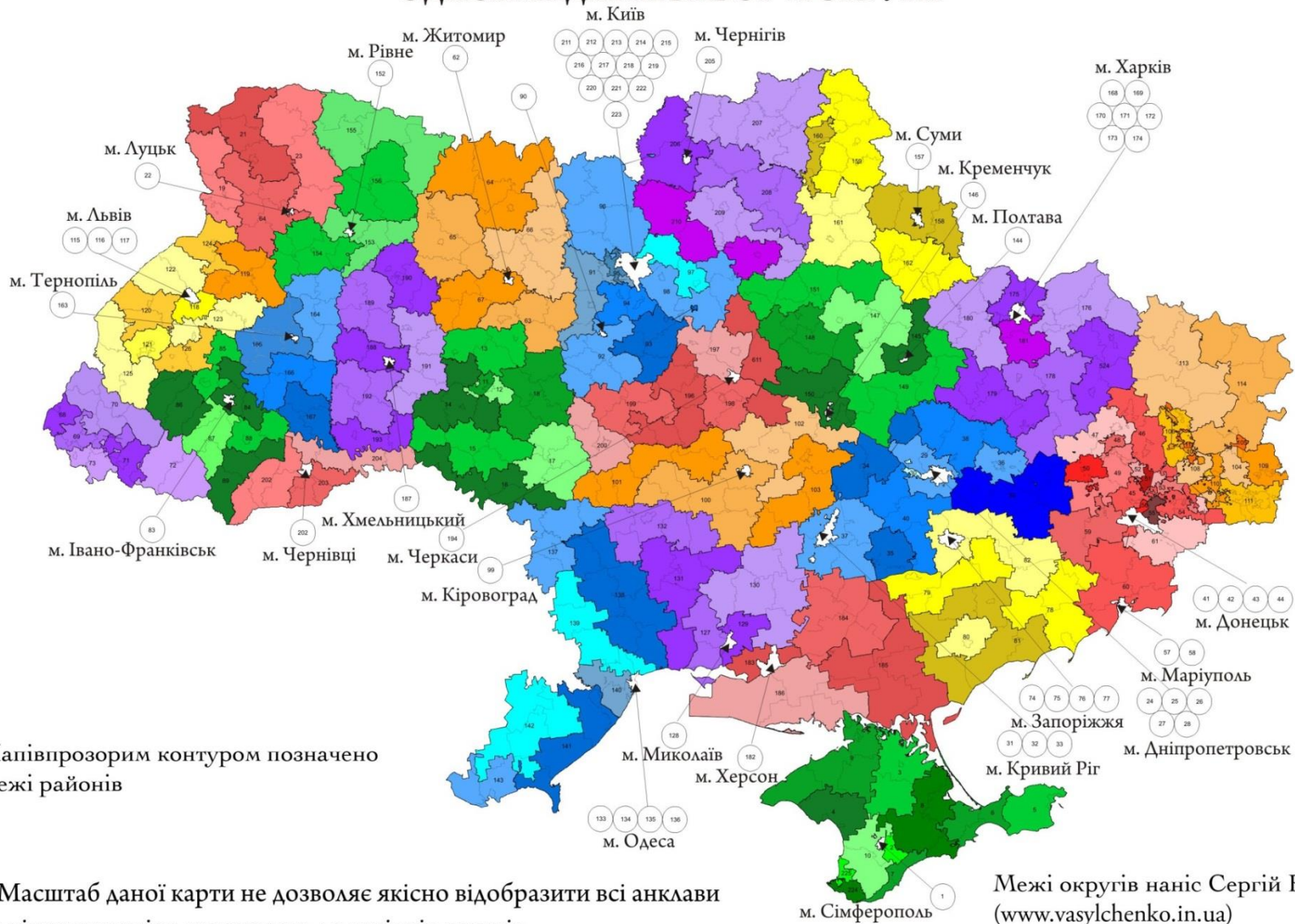
Мажоритарна система
кваліфікованої
більшості

Чилі,
Італія

2/3 або
3/4

ВИБОРИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ 2012р

ОДНОМАНДАТНІ ВИБОРЧІ ОКРУГИ*

Напівпрозорим контуром позначено межі районів

* Масштаб даної карти не дозволяє якісно відобразити всі анклави та ті частини міст, що входять до сусідніх округів.

Межі округів наніс Сергій Васильченко
(www.vasylchenko.in.ua)
Розмалював Андрій Горбаль

4

Переваги й недоліки мажоритарної виборчої системи

(на семінарське заняття)

+

-

Дякую за увагу!

